

Noderīga informācija

Publicēts: 11.11.2020.

Vecāku tiesības un pienākumi

Līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Vecāku pienākums ir rūpēties par savu bērnu.

Ievadam

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Rūpes par bērna mantu nozīmē gādību par bērna mantas uzturēšanu un izmantošanu tās saglabāšanai un vairošanai.

Vecāku pienākumi pret bērnu

Atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Vecāki ir bērna dabiskie aizbildņi (likumiskie pārstāvji). Viņu pienākums ir aizstāvēt bērna tiesības un ar likumu aizsargātās intereses.

Par vecāku pienākumu nepildīšanu vai aizgādības tiesību ļaunprātīgu izmantošanu, bērna fizisku sodīšanu, kā arī cietsirdīgu izturēšanos pret viņu vecāki saucami pie likumā noteiktās atbildības.

Vecāku gribas izpausmēm attiecībā uz bērnu var noteikt ierobežojumus neatkarīgi no viņu uzskatiem un reliģiskās pārliecības, ja ir konstatēts, ka tās fiziski vai garīgi varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai.

Vecāku pienākums ir neatstāt bērnu līdz septiņu gadu vecumam bez pieaugušo vai personu, ne jaunāku par 13 gadiem, klātbūtnes. Bērna uzraudzība nozīmē rūpes par bērna paša drošību un trešās personas apdraudējuma novēršanu.

Vecāku tiesības ierobežot bērna brīvības

Bērna tiesības uz privāto dzīvi, biedrošanās un vārda brīvību vecāki var ierobežot atkarībā no viņa brieduma pakāpes, lai:

- nodrošinātu bērna attīstību un aizsargātu viņa veselību un dzīvību;
- aizsargātu sabiedrisko kārtību, iedzīvotāju tikumību un veselību;
- aizsargātu citu personu tiesības un brīvības.

Bērns var griezties pēc palīdzības bāriņtiesā (pagasttiesā), ja vecāki, viņaprāt, noteikuši nepamatotus ierobežojumus vai radušās citas domstarpības viņu attiecībās.

Informējam, ka Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā pieejami bukleti, kuros ietvertas vecāku tiesības un pienākumi > skatīt šeit: [Bukleti](#).

<https://www.bti.gov.lv/lv/noderiga-informacija>